

205

Wet van 25 mei 1989, houdende wijziging van de Natuurschoonwet 1928 en van de Wet op de vermogensbelasting 1964

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is ter bevordering van de instandhouding van landgoederen, onder daartoe te stellen nadere voorwaarden, de faciliteiten ter zake van landgoederen voor de rechten van successie, van schenking en van overgang, opgenomen in de Natuurschoonwet 1928, alsmede voor de vermogensbelasting, opgenomen in de Wet op de vermogensbelasting 1964, te verruimen en voorts in de Natuurschoonwet 1928 enige andere wijzigingen aan te brengen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Natuurschoonwet 1928 (Stb. 63)¹ wordt gewijzigd als volgt.

A. **Artikel 1** wordt vervangen door:

Artikel 1. 1. Deze wet verstaat onder:

- a. landgoed: een, in Nederland gelegen, geheel of gedeeltelijk met bossen of andere houtopstanden bezet onroerend goed – daaronder begrepen dat waarop een buitenplaats of andere, bij het karakter van het landgoed passende, opstallen voorkomen – voor zover het blijven voortbestaan van dat onroerend goed in zijn karakteristieke verschijningsvorm voor het behoud van het natuurschoon wenselijk is;
- b. eigenaar:
  - 1°. de eigenaar van een onroerend goed dat niet is bezwaard met het zakelijk recht van vruchtgebruik of dat van erfpacht;
  - 2°. de vruchtgebruiker of de erfpachter van een onroerend goed;
  - 3°. onder 1° of onder 2° bedoelde eigenaren van twee aan elkaar grenzende onroerende goederen;

- c. Onze Minister: Onze Minister van Landbouw en Visserij;
- d. Onze Ministers: Onze Ministers van Landbouw en Visserij en van Financiën.

2. Voor de toepassing van deze wet worden de in het eerste lid, onderdeel b, onder 3°, bedoelde onroerende goederen aangemerkt als één onroerend goed.

3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld inzake de voorwaarden waaraan een onroerend goed moet voldoen om te kunnen worden aangemerkt als een landgoed. Die voorwaarden betreffen:

- a. de oppervlakte van het onroerend goed;
- b. het percentage van de oppervlakte van het onroerend goed dat ten minste met bossen of andere houtopstanden bezet dient te zijn, alsmede de aard van de bossen en andere houtopstanden;
- c. de omvang en hoedanigheid van de niet met bossen of andere houtopstanden bezette terreinen;
- d. de wijze en de aard van de bebouwing;
- e. het soort gebruik dat van de terreinen en de opstallen wordt gemaakt.

B. Artikel 2 wordt vervangen door:

Artikel 2. 1. De eigenaar die zijn onroerend goed wenst aangemerkt te zien als een landgoed, doet aan Onze Ministers een daartoe strekkend verzoek dat wordt ingediend bij Onze Minister.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt bepaald welke bescheiden, naast een beschrijving van de karakteristieke verschijningsvorm van het onroerend goed alsmede uittreksels uit de kadastrale legger en uit de kadastrale plans, bij het verzoek moeten worden overgelegd en worden regels gesteld betreffende de inhoud van die beschrijving en van die andere bescheiden. De in de vorige volzin bedoelde uittreksels worden kosteloos afgegeven op bij die maatregel te stellen voorwaarden.

3. Onze Ministers beslissen op het verzoek bij gezamenlijke beschikking.

4. Indien aan het verzoek wordt voldaan, wordt het onroerend goed als een landgoed aangemerkt met ingang van het tijdstip waarop het verzoek bij Onze Minister is ingekomen.

C. Artikel 3 wordt vervangen door:

Artikel 3. 1. Een als landgoed aangemerkt onroerend goed wordt niet langer als zodanig beschouwd in de gevallen waarin:

a. de eigenaar of een van degenen bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 3°, Onze Minister schriftelijk mededeelt dat hij zijn onroerend goed niet langer wenst aangemerkt te zien als een landgoed;

b. het karakter van landgoed van het onroerend goed is aangetast of verloren is gegaan door gebrek aan behoorlijk onderhoud of door andere omstandigheden;

c. 1°. de eigendom van het onroerend goed is overgedragen;

2°. het zakelijk recht van vruchtgebruik of dat van erfpacht op het onroerend goed is gevestigd, of een zodanig recht op het onroerend goed is geëindigd; dan wel

3°. het onroerend goed bij scheiding is gesplitst en aan verschillende deelgenoten is toegeëld.

2. Het eerste lid, aanhef en onderdeel c, vindt geen toepassing, voor zover Onze Ministers op verzoek van de eigenaar bij gezamenlijke beschikking beslissen dat het onroerend goed blijft aangemerkt als een landgoed. Het verzoek dient binnen zes maanden na de overdracht, na de vestiging of het eindigen van het zakelijk recht, onderscheidenlijk na de scheiding bij Onze Minister te worden ingediend. Onze Minister is bevoegd in bijzondere gevallen de termijn van zes maanden te verlengen.

3. In de gevallen waarin het onroerend goed niet langer als een landgoed wordt aangemerkt ingevolge het eerste lid, onderdelen a of c,

stellen Onze Ministers bij gezamenlijke beschikking vast dat het onroerend goed niet langer als zodanig wordt beschouwd met ingang van het tijdstip waarop de mededeling bij Onze Minister is ingekomen, onderscheidenlijk het tijdstip van de overdracht, van de vestiging of het eindigen van het zakelijk recht, dan wel van de scheiding.

4. In het geval waarin het onroerend goed, naar het oordeel van Onze Ministers, niet langer als een landgoed wordt aangemerkt ingevolge het eerste lid, onderdeel b, beslissen Onze Ministers bij gezamenlijke beschikking dat het onroerend goed niet langer als zodanig wordt beschouwd met ingang van de datum van die beschikking.

5. Een eigenaar kan aan Onze Ministers een verklaring vragen dat een door hem voorgenomen handeling niet zal leiden tot een beschikking, als bedoeld in het vierde lid.

6. Met betrekking tot een gedeelte van het onroerend goed vinden het eerste tot en met het vijfde lid overeenkomstige toepassing.

D. **Artikel 4** wordt vervangen door:

Artikel 4. 1. Vanaf het tijdstip waarop een onroerend goed of een gedeelte daarvan niet langer als een landgoed wordt aangemerkt, wordt dat onroerend goed of dat gedeelte binnen een termijn van 10 jaren niet opnieuw als zodanig aangemerkt ingeval het verzoek daartoe wordt gedaan door degene die op dat tijdstip eigenaar was of door een vennootschap waarvan hij middellijk of onmiddellijk aandeelhouder is.

2. Indien in het geval als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel b, het karakter van landgoed niet in ernstige mate is aangetast kunnen Onze Ministers bij gezamenlijke beschikking, in afwijking in zoverre van het eerste lid, een kortere termijn van ten hoogste 5 jaren vaststellen en kunnen zij daarbij voorwaarden stellen. Alsdan vinden de artikelen 8 en 9c geen toepassing. Ingeval de in de eerste volzin bedoelde aantasting van het karakter van landgoed voortvloeit uit omstandigheden die het gevolg zijn van overmacht, wordt bovendien voor de toepassing van artikel 9 van de Wet op de vermogensbelasting 1964 (Stb. 520) en van artikel 273, twaalfde lid, van de gemeentewet (Stb. 1931, 89) het onroerend goed of het desbetreffende gedeelte daarvan gelijkgesteld met een landgoed.

3. Het eerste lid en de artikelen 8 en 9c vinden alsnog toepassing indien binnen de kortere termijn:

a. de eigenaar of een van degenen bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 3°, Onze Minister schriftelijk mededeelt dat hij zijn onroerend goed onderscheidenlijk het in het eerste lid bedoelde gedeelte na afloop van die termijn niet opnieuw wenst aangemerkt te zien als een landgoed;

b. de krachtens het tweede lid gestelde voorwaarden niet worden nageleefd; dan wel

c. zich wederom een geval als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel b, voordoet.

4. Met betrekking tot het derde lid, onderdeel a, en de onderdelen b en c, vinden artikel 3, derde lid, onderscheidenlijk vierde, vijfde en zesde lid, overeenkomstige toepassing.

E. De artikelen 5 en 6 vervallen.

F. In **artikel 7** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. De vier leden van het artikel worden genummerd met het cijfer 1, onderscheidenlijk 2, 3 en 4.

2. In het eerste lid wordt in de eerste volzin na «Successiewet 1956» ingevoegd: (Stb. 1984, 546). Voorts vervalt «, bedoeld in artikel 1,».

Vervolgens wordt «twee derde» vervangen door: de helft.

Ten slotte wordt de tweede volzin vervangen door: Voor zover het landgoed overeenkomstig door Onze Ministers goedgekeurde regelen

voor het publiek is opengesteld, wordt, in afwijking in zoverre van de vorige volzin, de waarde van dat landgoed gesteld op nihil.

3. In het tweede lid wordt «artikel 3» vervangen door: artikel 2, derde lid,.

G. In **artikel 7bis** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. «**Artikel 7bis**» wordt gewijzigd in: **Artikel 7a**.

2. Het tweede lid vervalt. Vervolgens worden de drie leden van het artikel genummerd met het cijfer 1, onderscheidenlijk 2 en 3.

3. In het eerste lid wordt na de aanhef de aanduiding van de onderdelen 1, 2 en 3 vervangen door de aanduiding a, onderscheidenlijk b en c.

Voorts wordt in het van de letteraanduiding a voorziene onderdeel 1 «, waarvan op de wijze, omschreven in artikel 2, tweede lid, is bepaald, dat zij kunnen worden aangemerkt als landgoederen in de zin van artikel 1» vervangen door: als landgoederen.

4. In het derde lid wordt «Het in het eerste lid onder 3 vereiste» vervangen door: Het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde vereiste.

H. In **artikel 8** worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1. De zeven leden van het artikel worden genummerd met het cijfer 1, onderscheidenlijk 2, 3, 4, 5, 6 en 7.

2. In het eerste lid wordt «artikel 3, tweede lid,» vervangen door: artikel 3, derde en vierde lid,.

3. In het tweede lid wordt in de eerste volzin: «Indien, nadat één van de in het eerste lid bedoelde gevallen zich heeft voorgedaan, het onroerend goed gedeeltelijk als landgoed in de zin van artikel 1 blijft aangemerkt,» vervangen door: Indien een van de in het eerste lid bedoelde gevallen zich heeft voorgedaan met betrekking tot een gedeelte van het onroerend goed,.

Voorts wordt «twee derde» vervangen door: de helft.

Vervolgens wordt «een kwart van de waarde in het economische verkeer» vervangen door: de op nihil gestelde waarde in het economische verkeer.

Ten slotte wordt «landgoed in voormelde zin» vervangen door: landgoed.

De tweede volzin wordt vervangen door: In dat geval wordt het aldus herrekende recht, verminderd met de reeds ingevorderde belasting, alsnog ingevorderd.

4. In het derde lid wordt «Onze Ministers van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en van Financiën» vervangen door: Onze Ministers.

Voorts wordt «vindt alsnog invordering plaats van het verschil tussen het recht, berekend naar twee derde van de in artikel 7, eerste lid, bedoelde waarde in het economische verkeer en de reeds ingevorderde belasting» vervangen door: vindt alsnog invordering plaats van het recht berekend naar de helft van de in artikel 7, eerste lid, bedoelde waarde in het economische verkeer, verminderd met de reeds ingevorderde belasting.

5. In het vierde lid wordt in de eerste volzin «een kwart van de waarde in het economische verkeer» vervangen door: de op nihil gestelde waarde in het economische verkeer.

Voorts wordt «twee derde van de waarde in het economische verkeer» vervangen door: de helft van de waarde in het economische verkeer.

De tweede volzin wordt vervangen door: Het aldus herrekende recht, verminderd met de reeds ingevorderde belasting, wordt alsnog ingevorderd.

I. In **artikel 9** worden de twee leden van het artikel genummerd met het cijfer 1, onderscheidenlijk 2.

J. «**Artikel 9bis**» wordt gewijzigd in: **Artikel 9a**.

Voorts wordt in dat artikel «onroerende goederen waarvan door Onze Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en van Financiën is beslist, dat zij zijn aan te merken als landgoederen in de zin van artikel 1,» vervangen door: landgoederen.

K. «**Artikel 9ter**» wordt gewijzigd in: **Artikel 9b**.

Voorts wordt in dat artikel in het eerste lid «artikel 9bis» vervangen door: artikel 9a.

Vervolgens wordt «onroerende goederen waarvan door Onze Ministers van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en van Financiën is beslist, dat zij zijn aan te merken als landgoederen in de zin van artikel 1» vervangen door: landgoederen.

L. «**Artikel 9quater**» wordt gewijzigd in: **Artikel 9c**.

Voorts wordt in dat artikel «artikel 9bis of 9ter» vervangen door: artikel 9a of 9b.

Vervolgens wordt «of ten aanzien van de als landgoederen aangemerkte goederen zich een van de gevallen voordoet, bedoeld in artikel 3, letter a, b, c of d» vervangen door: of ten aanzien van de landgoederen zich een van de in artikel 3, derde en vierde lid, genoemde gevallen voordoet.

M. **Artikel 10** wordt vervangen door:

Artikel 10. 1. Voor de toepassing van artikel 7a, eerste lid, onderdeel a, en de artikelen 9a, 9b en 9c van deze wet, alsmede van artikel 5, onderdeel a, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Stb. 469), artikel 68 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Stb. 519) en artikel 24 van de Wet op de vermogensbelasting 1964 worden onroerende goederen die gedurende de op de voet van artikel 4, tweede lid, vastgestelde termijn niet opnieuw kunnen worden aangemerkt als een landgoed, gelijkgesteld met landgoederen.

2. Indien op de voet van artikel 4, tweede lid, een termijn is vastgesteld, wordt het tijdvak van 25 jaren als bedoeld in artikel 8 en in artikel 9c met die termijn verlengd.

N. **Artikel 11** vervalt.

ARTIKEL II

In **artikel 9**, derde lid, van de Wet op de vermogensbelasting 1964 (Stb. 520)² wordt in de eerste volzin «twee derden» vervangen door: de helft.

Voorts wordt de tweede volzin vervangen door: Voor zover die goederen overeenkomstig door de in artikel 1 van die wet bedoelde Ministers goedgekeurde regelen voor het publiek zijn opengesteld, wordt de waarde op nihil gesteld.

ARTIKEL III

Overgangsbepalingen

1. Beschikkingen waarbij een onroerend goed is aangemerkt als een landgoed in de zin van de Natuurschoonwet 1928 vervallen, indien het verzoek om het onroerend goed als zodanig aan te merken vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet bij Onze Minister van Landbouw en Visserij is ingekomen, 5 jaren na dat tijdstip.

2. De eigenaar die zijn onroerend goed ook na het vervallen van de beschikking wenst aangemerkt te zien als een landgoed in de zin van artikel 1 van de Natuurschoonwet 1928, doet aan Onze Ministers van Landbouw en Visserij en van Financiën een daartoe strekkend verzoek.

Het verzoek wordt binnen 2 jaren na het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet ingediend bij Onze Minister van Landbouw en Visserij.

3. Op het verzoek wordt door Onze Ministers van Landbouw en Visserij en van Financiën bij gezamenlijke beschikking beslist.

4. Voor zover met betrekking tot een onroerend goed tijdig een in het tweede lid bedoeld verzoek is gedaan, vinden de artikelen 8 en 9c van de Natuurschoonwet 1928 geen toepassing bij het vervallen van de in het eerste lid bedoelde beschikkingen.

5. Indien een verzoek om een onroerend goed aan te merken als een landgoed in de zin van de Natuurschoonwet 1928 vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet bij Onze Minister van Landbouw en Visserij is ingekomen en dat onroerend goed op dat tijdstip nog niet als zodanig is aangemerkt, blijven met betrekking tot dat verzoek en dat onroerend goed de vóór dat tijdstip geldende voorwaarden van toepassing, onverminderd het bepaalde in het eerste tot en met het vierde lid.

ARTIKEL IV

De tekst van de Natuurschoonwet 1928 wordt door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

ARTIKEL V

1. Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

2. Artikel I, onderdelen F, G en H, vinden toepassing indien het overlijden, de schenking of de in artikel 45, derde lid, tweede volzin, of artikel 53, eerste lid, van de Successiewet 1956 bedoelde gebeurtenis op of na het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet plaatsvindt, zomede indien op of na dat tijdstip krachtens schenking wordt verkregen ten gevolge van de vervulling van een voorwaarde.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 25 mei 1989

Beatrix

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks

Uitgegeven de vijftiende juni 1989

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 26 maart 1987 (Stb. 120)

² Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 april 1989, Stb. 122

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Kamerstukken II 1986/87, 1987/88, 1988/89, 20 089

Handelingen II 1988/89, blz. 5426-5452, 5499

Kamerstukken I 1988/89, 20 089 (199, 199a, 199b)

Handelingen I 1988/89, zie vergadering van 9 mei 1989